

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2018-2019 н. р.
9 клас (53 бали)**

I. Вкажіть правильну відповідь (11 балів)

1. Визначте, яке з наведених понять характеризує форму територіального устрою:

- а) республіка;
- б) конфедерація;
- в) монархія;
- г) демократія.

2. Нормативно-правовий договір – це:

- а) судове або адміністративне рішення з конкретної юридичної справи, яке стає загальнообов'язковим під час розгляду аналогічних справ у майбутньому;
- б) офіційний письмовий документ уповноважених органів держави, який містить правові норми і має загальнообов'язковий характер;
- в) двостороння або багатостороння угода правотворчих суб'єктів з урегулювання тієї чи іншої життєвої ситуації, результатом якої є норма права.

3. Ознаками державної влади – є:

- а) верховенство, легітимність, суверенність, публічність, політичність;
- б) унітарність, легітимність, суверенність, публічність, політичність;
- в) верховенство, суверенність, публічність, політичність;
- г) публічність верховенство, легітимність, суверенність.

4. Форма правління, за якої глава держави займає пост як спадкоємець і його влада не є похідною від будь-якої іншої влади, органу або виборців:

- а) демократія;
- б) монархія;
- в) тиранія;
- г) республіка.

5. Єдина держава, яка поділяється на адміністративні одиниці, що не мають політичної самостійності (суверенітету) це – :

- а) федеративна держава;
- б) конфедерація;
- в) унітарна держава;
- г) імперія.

6. Основними елементами форми держави є – :

- а) державні підприємства, установи, організації;
- б) форма правління, форма державного устрою, політичний режим;
- в) парламент, уряд, суд;
- г) державний апарат, державний сектор економіки, матеріальні засоби забезпечення влади.

7. Який із наведених видів юридичної відповідальності за характером санкцій є найбільш суворою?

- а) цивільно-правова відповідальність;
- б) адміністративна відповідальність;
- в) кримінальна відповідальність;
- г) суспільна.

8. Які соціальні норми забезпечуються можливістю застосування державного примусу?:

- а) корпоративні норми;
- б) релігійні норми;
- в) норми права;
- г) моральні норми.

9. Як називається елемент правової норми, що фіксує заходи впливу на її порушника?:

- а) гіпотеза;
- б) диспозиція;
- в) санкція;
- г) розпорядження.

10. Що є підставою юридичної відповідальності?:

- а) об'єктивна сторона правопорушення, що встановлена в поведінці особи;
- б) склад правопорушення ;
- в) факт правопорушення, вирок суду;
- г) прями́й умисел.

11. Юридична особа – це:

- а) працівник державного нотаріату;
- б) підприємство;
- в) особа, яка має вищу юридичну освіту;
- г) особа, яка працює в правоохоронних органах.

II. Порівняйте поняття, визначивши в них спільне та відмінне (6 балів)
Фізична особа – юридична особа.

III. Розкрити питання: Поняття правопорушення та його склад (16 балів)

IV. Розв'язати задачу (10 балів)

1. Десятикласник Руслан Матвієнко, швидко пересуваючись вулицею на спортивному велосипеді, збив з ніг перехожого Степана Урпенка, який упав, забив руку, пошкодив свій ноутбук.

Чи підлягає Руслан Матвієнко юридичній відповідальності? Відповідь обґрунтуйте.

Розв'язати задачу (10 балів)

2. Учні́ві було відмовлено в прийомі документів до 10 класу у зв'язку з тим, що за національністю він азербайджанець. Чи правомірні дії адміністрації?

Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського

Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з
правознавства 2018-2019 н. р.
10 клас (60 балів)

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Яким із названих суб'єктів належить право законодавчої ініціативи?:

- а) народним депутатам України;
- б) Голові Національного Банку України;
- в) Міністру освіти і науки України;
- г) Верховному Суду України.

2. Укажіть, де вміщено опис складу злочинів та покарань, що призначаються за них

- а) у Конституції України;
- б) у Кримінально-процесуальному кодексі України;
- в) у Загальній частині Кримінального кодексу України;
- г) в Особливій частині Кримінального кодексу України.

3. Визначте види правопорушень:

- а) протиправні і правомірні;
- б) винуваті та невинуваті;
- в) проступки і злочини;
- г) припустимі і неприпустимі.

4. Укажіть вік особи, з якого вона може розпоряджатися власним заробітком, гонораром, стипендією:

- а) 14 років;
- б) 16 років;
- в) 18 років;
- д) 21 рік.

5. Визначте, що відображає сутність поняття «юридичні факти»:

- а) рішення органів влади та місцевого самоврядування, що тягнуть за собою правові наслідки для учасників правовідносин;
- б) факти реального життя, що мають певні наслідки;
- в) юридичні документи;
- г) конкретні життєві ситуації, з настанням яких пов'язується виникнення, зміна або припинення правових відносин.

6. Укажіть додаткову умову укладання трудового договору:

- а) трудова функція працівника;
- б) строк трудового договору;
- в) про встановлення випробування;
- г) розмір винагороди за виконану роботу.

7. Укажіть орган, який уповноважений приймати рішення про позбавлення батьківських прав особи:

- а) суд;
- б) прокуратура;
- в) орган опіки і піклування;
- г) орган реєстрації актів цивільного стану.

8. Тривалість робочого часу для працівників від 16 до 18 років встановлюється:

- а) 18 годин на тиждень;
- б) 24 години на тиждень;
- в) 36 годин на тиждень;
- г) 40 годин на тиждень.

9. Яким шляхом в Україні формуються органи місцевого самоврядування:

- а) призначаються Президентом України;
- б) обираються виборцями певної громади;
- в) призначаються Головою Верховної Ради України;
- г) формуються шляхом референдуму.

10. Яке з перерахованих стягнень не належить до адміністративних стягнень?:

- а) штраф;
- б) оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення;
- в) взяття на поруки;
- г) попередження.

II. Порівняти поняття, визначивши в них спільне та відмінне (10 балів)

1. Опіка – піклування.

III. Розкрити питання:

Умови та порядок укладання шлюбу (10 балів)

V. Розв'язати задачу (10 балів)

1. 17 річний Василь у квітні влаштувався на роботу до друкарні кур'єром, а в червні бабуся подарувала йому туристичну путівку до Чехії. Коли ж Василь звернувся до директора з проханням надати йому основну щорічну відпустку, то отримав відмову, бо Василь не відпрацював належних шести місяців, що згідно законодавством надає право на таку відпустку.

Чи правомірні дії директора друкарні? Відповідь обґрунтуйте.

Розв'язати задачу (10 балів)

2. Однокласникам Івану та Володимиру (обом по 14 років) захотілося покататися на машині сусіда. Пізно ввечері вони вийшли на подвір'я будинку та відкрили автомобіль, завели його саморобним ключем і рушили. Через 200 метрів машина заглухла. Почувши знайомий шум двигуна своєї машини сусід швидко вибіг на подвір'я, спіймав хлопців і викликав поліцію.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

Розв'язати задачу (10 балів)

3. 17-річний Михайло навчається в інституті і підробляє в ресторані швидкого харчування. Нещодавно він продав своєму товаришеві, 19-річному Сергію, велосипед, подарований батьками на шістнадцятиріччя, оскільки йому не вистачало зароблених грошей для купівлі мотоцикла.

Чи є вчинений Михайлом правочин дійсним? Відповідь обґрунтуйте.

Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського

Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2018-2019 н. р.
11 клас (60 балів)

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Який орган здійснює нагляд за діяльністю судів загальної юрисдикції:

- а) Верховний суд України;
- б) Конституційний Суд України;
- в) Вищий господарський суд України;
- г) Генеральний прокурор України.

2. Вищим органом виконавчої влади в Україні є:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Президент України;
- г) Міністерство юстиції України.

3. Характерна ознака правової держави – це:

- а) наявність відособленої території;
- б) суверенітет;
- в) наявність апарату управління та примусу;
- г) взаємна відповідальність особи і держави;
- д) наявність законодавства.

4. Громадянство – це:

- а) стійкий правовий зв'язок особи й держави;
- б) участь особи в управлінні державою;
- в) сукупність прав і обов'язків мешканців певної території;
- г) взаємозв'язок вищих органів влади з підлеглими.

5. До правоохоронних органів України не належить:

- а) Служба безпеки України;
- б) Збройні сили України;
- в) Міністерство внутрішніх справ України;
- г) Фіскальна служба України.

6. Адміністративній відповідальності за загальним правилом підлягають особи, які досягли віку:

- а) 12 років;
- б) 18 років;
- в) 14 років;
- г) 16 років.

7. Яке з наведених адміністративних стягнень може застосовуватися і як основне, і як додаткове?

- а) попередження;
- б) штраф;
- в) оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення, або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення;
- г) виправні роботи;
- д) адміністративний арешт.

8. За своєю юридичною природою заповіт – це:

- а) односторонній правочин;
- б) двосторонній правочин;
- в) багатосторонній правочин;
- г) реальна угода.

9. За порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано:

- а) догану;
- б) зауваження;
- в) позбавлення премії на 1 рік;
- г) усунення з посади.

10. Якщо батьки дитини проживають окремо, дитина самостійно визначає своє місце проживання у одного з батьків, якщо вона досягла:

- а) 10 років;
- б) 14 років;
- в) 15 років;
- г) 16 років.

II. Дати визначення та порівняти поняття (10 балів)

- 1. Цивільна правоздатність – цивільна дієздатність фізичних осіб.

III. Розкрити питання: правопорушення: поняття і види (10 балів)

IV.

1. Розв'язати задачу (10 балів)

Павло (17 років) під час літніх канікул працював за трудовим договором у кав'ярні. Під час прибирання залу хлопець скористався пирососом, вимикаючи який, випадково вимкнув холодильник. Однак Павло цього не помітив. В результаті того, що холодильник тривалий час не працював, більшість продуктів була зіпсована. Адміністрація закладу зобов'язала Павла відшкодувати збитки, сума яких становила 10000 грн. і значно перевищувала суму заробітної плати хлопця.

Чи правомірними є дії адміністрації? Хто має відшкодувати збитки?

2. Розв'язати задачу (10 балів)

Громадянин Зінченко придбав автомобіль у громадянина Нечипоренко. Дружина Нечипоренка подала позов до суду з вимогою визнати правочин недійсним, оскільки автомобіль перебував у спільній сумісній власності подружжя, і згоди на його продаж вона не давала.

Яке рішення має прийняти суд відповідно до чинного законодавства?

3. Розв'язати задачу (10 балів)

14-річний Іван побився із своїм знайомим 13-річним Володимиром. Унаслідок бійки у Володимира було зламано два ребра. Судово-медична експертиза встановила завдання тілесних ушкоджень середньої тяжкості.

Дайте юридичний аналіз ситуації.